

Akershus Senterparti krever en strømpris som ivaretar folk og næringsliv

Norsk vannkraft er en felles naturressurs og har alltid vært et fortrinn for Norge. Senterpartiet har bidratt til at det offentlige skal eie disse gjennom konsesjonsordninger og hjemfallsrett. Norge har Europas høyeste elektrisitetsforbruk pr innbygger-fordi vår energiforsyning hovedsakelig er basert på den rene fornybare elektrisiteten vi produserer fra vannkraft. Det innebærer samtidig at forbrukere og næringsliv er mer sårbare for høyere strømpriser enn mange andre land – og forklarer også de voldsomme protestene de ekstreme elektrisitetsprisene har skapt. Akershus Senterparti er svært opptatt av at norske innbyggere og norsk næringsliv skal få tilbake lave og forutsigbare strømpriser i hele landet. Svært høye strømpriser har denne vinteren ført til omfattende, brede protester i hele landet.

Akershus Senterparti mener at:

1. Energi er mer enn marked, reguleringer og fromme ønsker. Et forutsigbart strømmarked er viktig for å drive infrastrukturen i det norske samfunnet.
2. Norsk vannkraft gir billig produksjon av strøm, og billig strøm skal fortsatt være et fortrinn ved styrking av et klimavennlig samfunn basert på fornybare energikilder.
3. Landets innbyggere må sikres strøm til fornuftig pris, gitt geografi og klima. Vår boligstruktur bruker strøm til basisbehovene, som oppvarming, matlaging mm.
4. Billig tilgang på strøm, må fortsatt være et konkurransefortrinn for norsk industri. Kraftforedlende industri skal sikres gode rammevilkår. Mindre næringslivsbedrifter må også sikres at strøm ikke sees på som en råvare, men er en sentral del av vår infrastruktur og at omlegging fra oljebasert til strømbasert produksjon kan sikres.
5. Vi må prioritere bruk av norsk ren kraft til næringsliv vi vil ha. Sp ønsker ikke at bitcoin-mining skal ha slik prioritet da virksomheten i tillegg er svært energikrevende.
6. Sikre en bærekraftig fyllingsgrad i norske vannmagasiner og eksporten må stoppes ved lav fyllingsgrad. Det må innføres bestemmelser som sikrer dette. Den internasjonale situasjon viser at energi også i et europeisk perspektiv må baseres på annet enn ren markedstenkning.
7. Rammebetingelsene for oppgradering av de eksisterende vannkraftverkene må styrkes. Det er et betydelig potensial i en fornyelse. Grunnrentebeskatningen bør også være trinnvis, slik at det er lønnsomt å investere i generatorer med effekt over 10MW. Dagens beskatningsregime gjør at systemet er lite samfunns effektivt.
8. Avtalene som regulerer utenlandskablene og ACER-avtalen (ACER 3) må reforhandles. Om nødvendig må ACER-avtalen sies opp. Norge skal heller ikke slutte seg til nye ACER -direktiver (ACER 4). Ingen nye utenlandskabler skal bygges.
9. Styrke tilskudd og øke satsing for private husholdninger og næringsliv til å installere alternative energikilder til eget bruk og nærsalg.
10. Videre elektrifisering av sokkelen utsettes og revurderes i lys av dagens energikrise. Akershus Senterparti ønsker klimatiltak som faktisk fungerer, og da er ikke elektrifisering av sokkelen annet enn et blindspor.
11. Vindkraft og havvind skal så langt det er mulig underlegges samme regelverk som vannkraft når det gjelder hjemfallsrett, konsesjon som sikrer nasjonalt eierskap og beskatning.

12. Før havvindprosjekter settes i gang må det utredes hvilke konsekvenser som havvind og vindkraft vil ha for natur, miljø og fugleliv i tillegg til fiskeressurser. Førre var prinsippet skal ligge til grunn.

Norske husholdninger og næringsliv er særlig sårbare for høye strømpriser. Regjeringen skal ha ros for tiltakene som allerede er iverksatt, men når strømpriskrisen ser ut til å vedvare, må det iverksettes tiltak som bidrar til lavere og mer forutsigbare strømutgifter. Akershus Senterparti ser positivt på at regjeringen i samarbeid med bransjen blant annet jobber med et system for fastpriskontrakter som kan tilbys husholdninger og næringsliv. Samtidig er det viktig med tilstrekkelig kraftfulle midlertidige tiltak frem til slike mer permanente løsninger er på plass.